

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000742

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-03-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гудима Анастасія Арсенівна

2. Anastasiia A. Hudyma

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7929

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.03.53

Тема дисертації:

1. Особливості ураження серця в динаміці краніоскелетної травми у щурів різної статі та його корекція
2. Peculiarities of heart damage in the dynamics of cranio-skeletal trauma among rats of different sexes and its correction

Реферат:

1. У дисертації встановлено гендерні особливості впливу краніоскелетної травми на метаболічні та функціональні порушення і структурні зміни в серці в динаміці гострого періоду, періодів ранніх і пізніх проявів травматичної хвороби, а також виявлено гендерну ефективність 2-етил-6-метил-3-гідроксипіридину сукцинату в корекції виявлених порушень. Виявлено, що під впливом краніоскелетної травми у щурів різної статі порівняно з контролем в серці відмічають зростання інтенсивності процесів ліпідної пероксидації, що виявляють статистично значущим зростанням вмісту дієнових кон'югатів та

реагентів до тіобарбітурової кислоти з максимумом порушень через 3 доби посттравматичного періоду і наступним зниженням, яке тільки у самиць досягає рівня контролю. Показано, що краніоскелетна травма у щурів різної статі супроводжується суттєвим зниженням порівняно з контролем показників ензимної та глутатіонової ланок антиоксидантного захисту з максимумом порушень через 7 днів експерименту і подальшим покращенням до 28 доби. Ступінь відхилень досліджуваних показників стосовно контролю в динаміці експерименту суттєво більший у самців, ніж у самиць. Доведено, що експериментальна краніоскелетна травма у самиць і самців супроводжується посиленням процесів ендогенної інтоксикації, свідченням чого є зростання порівняно з контролем вмісту в сироватці крові фракцій молекул середньої маси, визначених при довжинах хвилі 238, 254, 260 та 280 нм з максимумом через 7 днів посттравматичного періоду і наступним зниженням, яке тільки у самиць через 28 днів за вмістом фракцій 238, 260 та 280 нм досягають рівня контролю. За умов краніоскелетної травми виявлено гендерні відмінності відхилень показників варіаційної пульсометрії та центральної гемодинаміки: у самиць в посттравматичному періоді відмічають посилення централізації управління серцевим ритмом з максимумом зростання Індексу напруження порівняно з контролем через 3 доби посттравматичного періоду, в той час як у самців травма супроводжується активацією центральних механізмів як в гострий період – через 1 добу посттравматичного періоду, так і через 14–28 днів посттравматичного періоду. Під впливом травми у самиць відмічають дві фази зростання пульсове кровонаповнення – через 1 добу та через 14 і 28 днів експерименту, яке в ці в ці терміни суттєво більше у самиць, ніж у самців. Показано, що краніоскелетна травма викликає значні патоморфологічні зміни у структурі міокарда, які прогресують з часом і супроводжуються деструкцією кардіоміоцитів, фрагментацією міофібрил, інтрацелюлярним і периваскулярним набряком, дисваскуляризацією та розвитком склеротичних змін і впродовж посттравматичного періоду переважають у самців, ніж у самиць. Виявлено гендерні особливості ефективності 2-етил-6-метил-3-гідроксипіридину сукцинату, застосування якого в дозі 100 мг/кг-1 у щурів різної статі порівняно зі щурами без корекції через 7, 14 і 28 днів експерименту призводить до суттєвого покращення в серці досліджуваних метаболічних та функціональних порушень і морфологічних змін. Ефективність препарату у щурів-самців є вищою.

2. The thesis established gender peculiarities of the cranio-skeletal trauma influence on metabolic and functional disorders and structural changes in the heart in the dynamics of the acute period, periods of early and late manifestations of traumatic disease, and also revealed the gender effectiveness of 2-ethyl-6-methyl-3-hydroxypyridine succinate in the correction of the identified disorders. It was discovered that under the influence of cranio-skeletal trauma among rats of different sexes compared to controls, an intensification of lipid peroxidation processes in the heart was observed, which was manifested by a statistically significant increase in the content of diene conjugates and thiobarbituric acid reagents with a maximum of disorders after 3 days of the posttraumatic period and a subsequent decrease, which only reached the control level among females. It was shown that cranio-skeletal trauma among rats of different sexes is accompanied by a significant decrease in the enzyme and glutathione components of antioxidant defense compared to the control, with a maximum of disorders after 7 days of experiment and further improvement by the 28th day. The degree of deviations of the studied parameters in relation to the control in the dynamics of the experiment is significantly greater among male rats than among female rats. It was proved that experimental cranio-skeletal trauma among females and males is accompanied by an intensification of endogenous intoxication processes, as evidenced by an increase in the content of fractions of medium-mass molecules in the blood serum, determined at wavelengths of 238, 254, 260 and 280 nm, with a maximum after 7 days of post-traumatic period and a subsequent decrease, which reaches the level of control only among females after 28 days in terms of the content of fractions of 238, 260 and 280 nm. In the context of cranio-skeletal trauma, gender differences in deviations of variational pulsometry and central hemodynamics were revealed: among females in the post-traumatic period, an increase in the centralization of heart rate control with a maximum increase in the Tension Index compared to the control after 3 days of post-traumatic period is noted, while among males, the trauma is accompanied by the activation of central mechanisms both in the acute period – after 1 day of post-traumatic period, and after 14–28 days of post-traumatic period. Under the influence of trauma among females, two phases of pulse blood volume growth are observed – after 1 day

and after 14 and 28 days of the experiment, which is significantly higher among females than among males in these periods. It was shown that cranio-skeletal trauma causes significant pathomorphological changes in the myocardial structure, which progress over time and are accompanied by cardiomyocyte destruction, myofibril fragmentation, intracellular and perivascular edema, disvascularization and development of sclerotic changes and are more prevalent among males than among females during the posttraumatic period. Gender peculiarities of 2-ethyl-6-methyl-3-hydroxypyridine succinate efficacy were revealed, the use of which at a dose of 100 mg/kg-1 among rats of different sexes compared to rats without correction after 7, 14 and 28 days of the experiment leads to a significant improvement in the heart of the studied metabolic and functional disorders and morphological changes. The efficacy of the medicine in male rats is higher.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Гудима А. А., Денефіль О. В. Динаміка показників ензимної ланки антиоксидантного захисту серця за умов краніоскелетної травми у щурів різної статі й ефективність корекції 2-етил-6-метил-3-гідроксипіридину сукцинатом. Медична та клінічна хімія. 2024. Т. 26, № 2. С. 23–32. DOI: <https://doi.org/10.11603/mcch.2410-681X.2024.i2.14764>
- Гудима А. А., Денефіль О. В. Інтегральна оцінка системних проявів травматичної хвороби за умов краніоскелетної травми у щурів різної статі. Шпитальна Хірургія. Журнал імені Л. Я. Ковальчука. 2024. № 2. С. 72–79. DOI: <https://doi.org/10.11603/2414-4533.2024.2.14849>.
- Гудима А. А., Денефіль О. В. Динаміка показників глутатіонової антиоксидантної системи серця та ендогенної інтоксикації за умов експериментальної краніоскелетної травми у щурів різної статі та ефективність корекції 2-етил-6-метил-3-гідроксипіридину сукцинатом. Перспективи та інновації науки. 2024. № 7 (41). С. 997–1012. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-7\(41\)-997-1012](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-7(41)-997-1012)
- Гудима А. А. Статеві особливості динаміки показників вільнорадикального окиснення ліпідів і протеїнів серця в динаміці краніоскелетної травми. Інновації в медицині і фармації : тези доповідей 91-ї науково-практичної конференції студентів і молодих вчених з міжнародною участю, м. Івано-Франківськ, 24–26 березня 2022 р. Івано-Франківськ, 2022. С. 248–249.
- Гудима А., Гук Р. Особливості перебігу травматичної хвороби у щурів різної статі за умов краніоскелетної травми. Матеріали XXVI міжнародного медичного конгресу студентів і молодих вчених, м. Тернопіль, 13–15 квітня 2022 р. Тернопіль : Укрмедкнига, 2022. С. 158.
- Гудима А. А., Гук Р. А. Статеві особливості реакції ензимної ланки антиоксидантного захисту серця та печінки в динаміці краніоскелетної травми в експерименті. Здобутки клінічної та експериментальної медицини : збірник матеріалів підсумкової LXV науково-практичної конференції, м. Тернопіль, 9 червня 2022 р. Тернопіль : Укрмедкнига, 2022. С. 87–88.
- Гудима А. А., Гук Р. А. Вміст церулоплазміну та циркулюючих імунних комплексів в динаміці краніоскелетної травми у щурів різної статі. Особливості науково-педагогічного процесу в період пандемії COVID-19 : матеріали пленуму Українського наукового товариства патофізіологів, м. Тернопіль, 15–17 вересня 2022 року. Тернопіль : Укрмедкнига, 2022. С. 30–31.
- Гудима А. А., Гук Ю. А. Особливості активності процесів ліпідної пероксидації у внутрішніх органах щурів різної статі. XXII читання ім. В. В. Підвисоцького : бюлетень матеріалів наукової конференції, м. Одеса, 18–19 травня 2023 року. Одеса : УкрНДІ медицини транспорту, 2023. С. 60–62.

- Гудима А. Динаміка показників глутатіонової антиоксидантної системи в серці за умов краніоскелетної травми у щурів різної статі та ефективність корекції 2-етил-6-метил-3-гідроксипіридину сукцинатом. Інновації в медицині і фармації : тези доповідей 93-ї науково-практичної конференції студентів і молодих вчених з міжнародною участю, м. Івано-Франківськ, 28–30 березня 2024 р. Івано-Франківськ, 2022. С. 244.
- Гудима А. Динаміка показників центральної гемодинаміки за умов краніоскелетної травми у щурів різної статі та ефективність корекції 2-етил-6-метил-3-гідроксипіридину сукцинатом: Майбутнє за наукою : матеріали XXVIII міжнародного конгресу студентів і молодих вчених, м. Тернопіль, 8–10 квітня 2024 року. Тернопіль : Укрмедкнига, 2024. С. 285.
- Денефіль О. В., Гудима А. А. Особливості розвитку синдрому ендогенної інтоксикації у щурів різної статі в динаміці краніоскелетної травми та його корекція. Здобутки клінічної та експериментальної медицини : збірник матеріалів підсумкової LXVII науково-практичної конференції, м. Тернопіль, 13–14 червня 2024 року. Тернопіль : Укрмедкнига, 2024. С. 135–136.
- Гудима А. А., Гук Р. А. Метаболічні, функціональні та структурні порушення печінки за умов краніоскелетної травми у щурів різної статі та ефективність корекції 2-етил-6-метил-3-гідроксипіридину сукцинатом. Актуальні питання патології за умов дії надзвичайних факторів на організм : матеріали XIV науково-практичної конференції, м. Тернопіль, 23–25 жовтня 2024 року, Тернопіль : Укрмедкнига, 2024. С. 23–24.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0124U000154

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Денефіль Ольга Володимирівна

2. Olha V. Denefil

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3606-5215

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Воронич-Семченко Наталія Миколаївна
2. Nataliia M. Voronych-Semchenko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.03.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9872-6640

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, буд. 2, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Костенко Віталій Олександрович
2. Vitalii O. Kostenko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.03.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3965-1826

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Галузевий

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пелих Володимир Євгенович
2. Volodymyr Y. Pelykh

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3468- 858

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чарнош Софія Михайлівна

2. Sofiia M. Charnosh

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9827-8024

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Олещук Олександра Михайлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Олещук Олександра Михайлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Левандовська Н.М.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна